

От днес в щафетата на „Стандарт“ за публикуване на тестове по литература и математика се включват и авторите на издателство „Архимед“. Неговите ръководители, математиците Паскалеви и главно авторката на десетки учебници Здравка Паскалева, са известни като едни от най-успешните автори на тестове и десетки помагала за учениците. Днес ви представяме изпитен тест по литература на Лидия Гълъбова и Мария Ангелова, а утре следва тест на Здравка Паскалева.

Въпроси 1 и 2. В кой ред има допусната правописна грешка?

1.	2.
а/ временно, достоверно, необикновено	а/ строящи, спящи, мълчащи
б/ отвън, от тук, горе долу	б/ пишещи, държещи, стрелящи
в/ откъде, накъде, навсякъде	в/ носели, кроели, държали
г/ откога, докога, дотогава	г/ стреляйки, четейки, пейки

Въпроси 3 и 4. В кой ред няма правописна грешка?

3.	4.
а/ усигорявам	а/ раскъсан
б/ обикновенна	б/ отдавам
в/ камак	в/ потдържам
г/ осмивам	г/ окраска

Въпроси 5 и 6. Открийте грешките при ятовия преглас

5.	6.
а/ припряни, преживяли, претърпяли	а/ бряг, крайбрежен, брегова
б/ място, местен, преместен	б/ бяг, бежешком, неизбежен
в/ бял, избелвам, белина	в/ хляб, хлебовете, хлебарница
г/ сняг, снегове, снежен	г/ грях, грешна, грешка

7. В коя от подчертаните думи е допусната грешка?

Баба *Илийца*/а/ обещава *помощ*/б/ на *бунтовникът*/в/ и бързо тръгва към *манастира*/г/

8. В коя от подчертаните думи е допусната грешка?

Студентите *посещаваха лекциите*/а/ на *известния*/б/ професор, защото се *интересуваха*/в/ от *новаторските му идеи*/г/.

9. В коя от подчертаните думи е допусната грешка?

Аз не *срещнах*/а/ досега *непознатият*/б/ българин, за да му стисна *сърдечно*/в/ *ръката*/г/ за урока по човечина.

10. В кой ред има допуснати грешки?

- а/ новодошъл, новооткрит, многознаещ
- б/ късокрак, белолик, културноисторически
- в/ народно демократически, индустриалноаграрен, коларожелезарски
- г/ историко-географски, руско-българска, родителско-учителска

11. Колко местоимения са употребени в изречението?

Добрян го разбра и наведе очите си - един неизказан срам запали огън в челото му.

а/ две

б/ три

в/ четири

г/ нито едно

12. В кое изречение не е допусната грешка?

а/ По Емилиян - Станевата повест „Крадецът на праскови” е направен великолепен филм.

б/ Учениците харесват Вазовата повест „Чичовци”

в/ „Под игото” - най-известният вазов роман - е преведен на много езици.

г/ Прочетох в чуждо издание, че ботевският стил създава усещане за буря, за борба

13. В кое изречение не е употребено причастие?

а/ Пред един стол, претрупан с книги, хартии и вестници, с червени восъци, седеше Левски.

б/ Македонски беше посещавал неведнъж къщата на баба Тонка

в/ Храбростта и неустрашимостта на славяните бяха неописуеми

г/ Баба Илийца, вярваща искрено в бога, не можеше да разбере поведението на калугера

14. С каква част на речта са изразени съгласуваните определения?

Цъфналите лалета привличаха погледите на преминаващите хора.

а/ прилагателни имена

б/ сегашно деятелно причастие

в/ минало свършено деятелно причастие

г/ минало свършено деятелно причастие и сегашно деятелно причастие

15. Открийте грешките при употреба на бройна форма на съществителните имена.

Петима ученици/а/ купиха няколко учебници/б/ по литература, два атласа/в/, четири справочника/г/

16. Кое твърдение е вярно?

Еднородните части в изречението „По небето лазеха дебели, дрипави, влажни и мрачни облаци” - са изразени с:

а/ причастия

в/ съществителни

б/ прилагателни имена

г/ наречия

17. С каква част на речта е изразено непрякото допълнение в изречението?

Той искаше да му разкаже подробно преживяванията си.

а/ съществително

в/ кратка форма на притежателно мест.

б/ кратка форма на лично мест.

г/ възвратно лично местоимение

18. С каква част на речта са изразени несъгласуваните определения?

На главата му калпак с лъвче, в ръцете му сабя с надпис

а/ кратка форма на притежателно местоимение

б/ съществително име

в/ лични местоимения

г/ кратка форма на притежателно местоимения и съществително

19. Каква синтактична служба изпълняват подчертаните думи в изречението?

Никола гледа усмихнат и бодър как жънат стара майка и малка сестрица.

а/ съгласувани определения

в/ сказуемни определения

б/ несъгласувани определения

г/ обстоятелствени пояснения

20. Каква синтактична служба изпълняват подчертаните думи в изречението?

И страшен беше хайдутин за чорбаджии и турци.

а/ съгласувани определения

в/ сказуемни определения

б/ несъгласувани определения

г/ съставно именно сказуемо

21. Каква синтактична служба изпълняват подчертаните думи в изречението?

Спорът беше разгорещен, но той продължаваше да отстоява тезата си.

а/ съставно именно сказуемо

в/ глаголно сказуемо

б/ съставно глаголно сказуемо

г/ съст. именно и съст. глаг. сказ.

22. Кое изречение е сложно по състав?

а/ Слънчевото затъмнение трябва да се гледа със специални очила

б/ Децата обичат да гледат приключенски филм

в/ Пътниците продължаваха да чакат закъснелия автобус

г/ Студентите се заловиха да учат сериозно за изпитите

23. Какво е по вид сложното съчинено изречение?

Индже даде знак да спрат, а сам излезе напред и дълго гледа към селата

а/ съчинено съединително

в/ съчинено разделително

б/ съчинено противопоставително

г/ съчинено разнородно

24. Определете вида на сложното изречение.

В светлината, която заливаше двора, тя съгледа желязното клепало, увиснало на чардака.

а/ сложно съставно с подчинено подложно

б/ сложно съставно с подчинено определително

в/ сложно съставно с подчинено определително и обособена част

г/ сложно смесено

25. Определете вида на сложното изречение

Сивушка направи още едно усилие, но краката ѝ се разтрепераха, тя се повали, падна и измуча жално

а/ сложно съчинено

в/ сложно смесено

б/ сложно съставно

г/ сложно съчинено разнородно

26. Определете вида на сложното изречение

На същото небе, върху което на своя слънчев трон седеше леля Дъмша, живееше още едно създание, кротко и добро, русокоса като звезда.

а/ сложно съчинено

в/ сл. съст. с подч. определително

б/ сложно смесено

г/ просто с обособена част

27. В кое от посочените изречения не е допусната пунктуационна грешка?

а/ Дядо Йордан, пред когото нарочно подхвърляха тия думи, се топеше от мъка.

б/ Тя криеше лицето си, само защото не искаше да виждат голямата ѝ болка.

37. Посочете невярното твърдение.

Антитезата „Бяха сред общество, но бяха в пустиня” говори за:

- а/ Бездушното отношение към всички, изпаднали в беда
- б/ Пренебрежението на румънското общество към хъшовете
- в/ Самотата на поборниците
- г/ Неразбиране идеите на революционната емиграция

38. На кого принадлежат думите: „А като имаме свободата, имаме всичко”

- а/ Бръчков
- б/ Странджата
- в/ Македонски
- г/ Хаджият

39. Посочете невярното твърдение.

Какво ни казва за Бръчков авторската характеристика: „*Очите на Бръчков светеха, бузите пламтяха, цялото му тяло се тресееше от възторг.....*”

- а/ Той е възторжен идеалист
- б/ Приема със страхопочитание хъшовския ентузиазъм
- в/ Изплашен и объркан от поведението на хъшовете след речта на Странджата
- г/ За него това изживяване е кръщение в хъшовството

40. За кого от повестта „Немили-недраги” се отнасят думите?

„*Бои се от глада, но не се бои от смъртта*”

- а/ Странджата
- б/ Македонски
- в/ Бръчков
- г/ Попчето

41. Посочете невярното твърдение.

В цитата:

*...патроните липсват, но волите траят,
щикът се пречупва - гърдите остаят
и сладката радост до крак да измрът
пред цяла вселена на тоз славен рът*

Вазов използва:

- а/ метафора
- б/ антитеза
- в/ хипербола
- г/ сравнение

42. Посочете невярното твърдение.

Монологът на опълченците

*„България цяла сега нази гледа,
тоя връх висок е: тя ще ни съзре,
ако би бегали: да мрем по-добре!”*

е израз на:

- а/ синовна обич към отечеството
- б/ стоицизъм и всеотдайност
- в/ жертвоготовност
- г/ порив към смъртта

43. Коя от оценките не се отнася за одата „Опълченците на Шипка”

- а/ Одата „Опълченците на Шипка” е възторжена възхвала на опълченците
- б/ Лирическият увод на одата е полемичен
- в/ Одата е преклонение пред силата и красотата на родното слово
- г/ Одата е израз на национална гордост от миналото

44. Посочете неверния отговор.

Защо Вазов въвежда образа на Балкана във финалната част на одата „Опълченците на Шипка“:

- а/ За да внуши представата за вечната памет
- б/ Защото Балкана е символ на българското, на героичното
- в/ Защото създава представа за достоверност
- г/ Защото Балкана е красива и величествена планина

45. Посочете неверния отговор.

Репликата на баба Илийца „*Как къде*”? *Ами у дома!*” говори за:

- а/ доброта и милосърдие
- б/ родолюбие
- в/ способност да рискува
- г/ неспособност да оцени обстоятелствата

46. На кого принадлежат думите от разказа „Една българка“?

Запишете

- а/ „Да направя това добро... клетнику” -
- б/ „Какво ще обаждаш и какви християни” -
- в/ „Хората са напласнени сега и ме изгарят жива, ако усетят” -
- г/ „Взех манастирско скришом, боже, прощавай, грях сторих -

47. Допълнете изречението от V част на разказа „Една българка”

Момъкът виждаше в тая непозната жена своя

48. Посочете неверния отговор.

Каква е ролята на риторичните въпроси в стихотворението „Българският език”

- а/ Разкриват достоинства на езика
- б/ Изразяват недоумение от неспособността на хулителите да видят красотата и силата на езика
- в/ Съдържат болка и гняв от дълговечността на хулите срещу езика
- г/ Изразява безсилие да защити езика

49. Посочете неверния отговор.

Последните две строфи на стихотворението „Българският език” очертават образа на лирическият говорител като:

- а/ родолюбец
- б/ талантлив творец
- в/ оптимист за бъдещето на езика
- г/ безразличен към родното слово и всичко българско

50. Посочете неверния отговор.

Представата за фонетичното, лексикалното и синтактичното богатство на езика в строфата

*Разбра ли някой колко хубост, мощ
се крий в речта ти гъвкава, звънлива -
от руйни тонове какъв разкош,
какъв размах и изразитост жива?*

е осъществена с:

- а/ съществителни имена с качествено значение
- б/ епитети
- в/ инверсия
- г/ хипербола

ОТГОВОРИ НА ТЕСТА

*1-б, 2-б, 3-г, 4-г, 5-а, 6-в, 7-в, 8-а, 9-б, 10-в, 11-б, 12-в, 13-в, 14-г, 15-б,
16-б, 17-б, 18-г, 19-в, 20-в, 21-г, 22-б, 23-г, 24-в, 25-г, 26-в, 27-а, 28-в,
29-б, 30-в, 31-в, 32-г, 33-г, 34-ирония, 35-б, 36-г, 37-а, 38-б, 39-г, 40-б,
41-г, 42-г, 43-в, 44-г, 45-г,
46-а/-баба Илийца, б/-калугера, в/баба Илийца, г/ баба Илийца,
47- "Своя майка, свой спасител, свое провидение",
48-г, 49-г, 50-г*